

ORĘDOWNIK POWIATU KOZMINSKIEGO

Abonament:
kwartalnie w ekspedycji 300.00 mk.
na pocztę 330.00 mk.
numer pojedynczy 15.00 mk.

Dział urzędowy = nieurzędowy

Ogłoszenia:
wiersz 1-lin. nonp. na str. 6-cio lin. lub miejsce jego 20.00 mk.
wiersz reklamowy nonparelowy na stronie 3-linowy 50.00 mk
Dla ogłaszających z poza powiatu 100 % więcej

Nr. 65 Za redakcję: Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie Druk: ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE Rok 35
Wychodzi 2-razy tyg. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł. Nakład własnej księgarni. Telefon 34. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin

Wrazie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeskód w za-
kładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidywanych okoliczności
wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają
prawa domagania się niedostarczonych numerów lub doudszkodowania.

Dział urzędowy

Nr. 373.

Komunikat
I. W wykonaniu art. 9 Ustawy z dnia 17-go
grudnia 1920 r., o nadaniu ziemi żołnierzom
Wojska Polskiego przystępuje Ministerstwo Spraw
Wojskowych do układania listy kandydatów trzeciej
kolejki na rok 1922.

Ubiegający się o zatwierdzenie w trzeciej kolejce
1922 roku, wnoszą podania o wysunięcie do zatwier-
dzenia do Referatów O. Z. tego D. O. K. dokąd już
podania o nadział ziemi wnosili. Do podań należy
dołączyć:

1. Zaświadczenie zwierzchności gminnej, iż kan-
dydat posiada przynajmniej jednego konia, wóz, brzo-
nę, plug ziarno na dokonanie zasiewów, oraz środki na
przeżywanie do zbiorów 1923 r.
2. Zobowiązanie podpisane własnoręcznie, że w ra-
zie przyznania działki zobowiązuje się wyjechać z po-
wyższym inwentarzem do wyznaczonego powiatu w ter-
minie, jaki mu zostanie wyznaczony po zatwierdzeniu.
3. Zaświadczenie, że jest rolnikiem. Należy po-
dać, czy kandydat jest żonaty, wiele ma lat, wiele
osób z rodziny sprowadza na działkę (przy równych
kwalifikacjach bojowych, kandydaci żonaci mają
pierwszeństwo przed kawalerami.)
4. Zaświadczenie zarządu gmin lub policji pań-
stwowej, że kandydat nie popełnił zbrodni, względnie
przestępstw z art. 4. Ustawy, oraz o jego wzorowym
zachowaniu się poza służbą wojskową.
5. Odpis świadectwa kwalifikacyjnego (o ile kan-
dydat takowe już otrzymał.)

II. Kandydaci wykazujący się zaświadczeniami
o pracy społecznej (zaświadczeni o dłuższym należe-
niu do kółek rolniczych, kooperatyw, macierzy szkolnej
i t. d.), uzyskują przy równych zasługach bojowych
pierwszeństwo przy otrzymaniu ziemi.

Zaświadczenia powyższe przesyłać niezwłocznie do
Referatu Osad Żołnierskich D. O. K. najdalej do
dnia 1-go października 1922 r.

III. Przeciętna wielkość nadziału wynosi od 8
do 25 h. (15 do 45 morgów) zależnie od jakości ziemi.

IV. Wydział Osad Żołnierskich M. S. Wojsk.
wzywa kandydatów najbardziej zasłużonych
(dekorowanych, rannych, ochotników W. P.)
by nie zwlekali ze złożeniem wymaganych powyższych
zaświadczeń, o ile mają zamiar korzystać z Ustawy
z dnia 17-go grudnia 1920 roku, gdyż przy opóźnieniu
mogą być narażeni na nieotrzymanie ziemi, lub na
otrzymanie takowej w gorszych warunkach (wyreby
leśne i t. d.)

V. Ministerstwo Spraw Wojskowych zarządziło
przekazanie wszystkich aktów dotyczących osadnictwa,
według zasady terytorjalnej t. zn. że akta, które kan-
dydat wnosil o nadział ziemi do pułku lub Dywizji
przy której służył, zostaną skierowane do Referatów
Osadnictwa Żołnierskiego tego D. O. K., na którego
teren kandydat ma stałe miejsce zamieszkania,
względnie do którego D. O. K. należy P. K. U. kan-
dydata.

Powyższe nie dotyczy oficerów i podoficerów za-
wodowych.

Warszawa, dnia 22 lipca 1922 roku.

Ministerstwo spraw Wojskowych

Wydział osad Żołnierskich.

Odnosne art. ustawy z dnia 17. XII 1920 r. brzmią:

- Art. 2. Do otrzymania ziemi darmo są uprawnieni:
a) inwalidzi i żołnierze Wojska Polskiego, którzy
szczególniej się odznaczyli;
b) żołnierze, którzy dobrowolnie do Wojska Pol-
skiego wstąpili i odbyli służbę frontową.
- Art. 3. Wszyscy inni inwalidzi, oraz żołnierze
uzdolnieni do pracy na roli, mogą w miarę
rozporządzalnego zapasu otrzymać zie-
mię odpłatnie.
- Art. 4. Od nabycia ziemi (art. 2 i 3) wyłączeni
są żołnierze:
a) karani za zbrodnię przeciwko sile zbrojnej
Państwa Polskiego;
b) karani za zbrodnię dezercji;
c) pociągnięci do odpowiedzialności karnej za
roztrwonienie dobra państwowego, do czasu
uprawomocnienia wyroku uniewinniającego;

- d) którzy przekroczyli przepisy o demobilizacji;
e) którzy z pogwałceniem prawa brali samowol-
nie cudzą ziemię w posiadanie.

Powyższe podają do publicznej wiadomości.

— L. dz. 4009/22 St. I. —

Koźmin, dnia 14 sierpnia 1922 roku.

Starosta, w zast. Andrzejczak.

Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 374. **Baczność rolnicy i przemysłowcy.**

Ekspozycja Oddziału Likwidacji Demobilu Woj-
skowego „Demat” przy Ministerstwie Przemysłu i Han-
dlu w Poznaniu wystawia w dniu 22 sierpnia 1922 r.
na licytację różne materiały przekazane przez Woj-
skowość do zlikwidowania, które po pewnej naprawie
w zupełności mogą służyć do produkcji rolnej lub prze-
mysłowej, mianowicie: samochody ciężarowe pozostałe
ze sprzedaży z poprzednich konkursów, zespoły naj-
rozmaitszych chomont, półszorków, lejce parciane, po-
wrożiane i skórzane, wiadra blaszane, podkowy kute
i lane nowe w większych rozmiarach, podkowy stare,
taśmy papierowe różnych wymiarów, aparaty do ba-
dania mleka, gazomierze, wyłączniki i izolatory na wy-
sokie napięcie, pędzle malarskie, odpadki gumy, kotły
żelazne, wiadra, wozy różnego typu, sanie czteropło-
zowe, kubki blaszane, garnki emaljawane, czółonki do
wołów, szufle drewniane, rury, siatki druciane z rama-
ni i drewnianymi, lampy rozmaite, wiadra parciane, pie-
ce gazowe, sita i arfy do czyszczenia zboża, centryfu-
gi do miodu, młocarnie, ruszta do piecy, pasy parcia-
ne, szmiele żelazny, jak również w większej ilości od-
padki powrozów i szmat.

Licytacja na powyższe przedmioty odbędzie się
w Poznaniu, dnia 22 sierpnia o godzinie 9-tej rano
w Czerwonej Sali Dom. Król Jadwigi, Aleje Marcin-
kowskiego nr. 1.

Przy wejściu na salę obowiązuje składanie wadium
w wysokości 20000 mkp., za wyjątkiem na samochody
ciężarowe, gdzie wadium obowiązujące jest 100 000
mkp.

Przedmioty przekazane na licytację można obejrzeć
po uprzednim otrzymaniu przepustki w Ekspozycje
„Demat” Poznań, ul. Pawła nr. 7, Maształarnia, po-
kój nr. 12, gdzie również udziela się wszelkich infor-
macyj.

Kierownictwo Ekspozycji „Demat”

na Województwo Poznańskie. Poznań, ul. Pawła nr. 7.

— L. dz. 4767/22 St. I. —

Powyższe podają do publicznej wiadomości.

Koźmin, dnia 12 sierpnia 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak

Nr. 375. **Wypłata Oszczędności b. Jeńców
w Niewoli Angielskiej.**

Urząd Emigracyjny w Warszawie ul. Królewska
23. zawiadamia b. jeńców z niewoli angielskiej, że
przystępuje do wypłacania oszczędności zarobkowych
z niewoli angielskiej. Urząd zaznacza wyraźnie, że są
to oszczędności tych b. jeńców, którzy w niewoli an-
gielskiej podali się za Polaków i należeli do tych
kompanii jeńców, które były rozlokowane w Francji.
Oszczędności tych jeńców, którzy należeli do kompanii
i obozów w Anglii. Urząd nie posiada.

Aby otrzymać swą należność, winien każdy in-
teresowany zwrócić się pisemnie do Urzędu Emigra-
cyjnego pod wyżej wskazanym adresem i podać w swym
zgłoszeniu następujące dane:

1. nazwisko i imię (o ile reklamant posiadał na-
zwisko, należy je także wymienić), 2. nu-
mer kompanii, do której w niewoli należał (jeżeli na-
leżał do kilku kompanii, wymienić wszystkie w tym
porządku w jakim do tej kompanii należał), 3. numer
matrikuły w niewoli (zwany po angielsku Serial Nr.)
jeżeli należał do kilku kompanii, winien podać przy
odpowiedniej kompanii odpowiedni numer matrikuły,
4. wyszczególnić, czy należał w niewoli angielskiej do
kompanii polskiej 285 jaki numer matrikuły miał w tej
kompanii (bez względu na to, czy mu się w tej kom-
panii co należy, czy nie), 5. dokładny i czytelny ad-
res obecny z wyszczególnieniem najbliższego Urzędu
pocztowego. Żadne inne daty (np. z armji niemieckiej)
nie są potrzebne. Zgłoszenia muszą zawierać tylko
te szczegóły, które są żądane w powyższych 5-ci
punktach. Zgłoszenia muszą być pisane wyraźnie i
czytelnie, głównie numery kompanii i matrikuły.

Pieniądże będą przesyłane pocztą za pośrednictwem
Pocztowej Kasy Oszczędności. Każdy otrzyma je w
najbliższym Urzędzie Pocztowym, t. j. w tym, który
poda w zgłoszeniu. Każdy otrzyma też zawiadomienie
Urzędu o wysłaniu pieniędzy, do zawiadomienia bę-

dzie dołączony rachunek, wykazujący należącą się
kwotę. Część dolna rachunku jest „pokwitowaniem
z odbioru”. Pokwitowanie to należy odłączyć od ra-
chunku i po otrzymaniu pieniędzy wypełnić, podpisać
i odesłać do Urzędu Emigracyjnego.

Urząd zaznacza, że zgłoszenia powinni nadesłać
wszyscy interesowani bez względu nato, czy już po-
przednio w jakim innym Urzędzie o należność się
upominali, a to dlatego, że dawniejsze ich zgłoszenia
i wnioski nie zawierają dat osobistych żądanych w u-
stępie 2-gim niniejszego ogłoszenia i pochodzą z ubie-
głego czasu, tak że adresy w tych danych rekla-
macjach jak podane zostały już prawdopodobnie zmie-
nione, np. adres z wojska wskutek demobilizacji da-
lej Urząd zaznacza, że mogą się zgłaszać do Urzędu
tylko ci, którym się rzeczywiście coś na pracę w nie-
woli należy. Bezpodstawne reklamacje pozostaną bez
odpowiedzi.

— L. dz. 4732/22 St. I. —

Koźmin, dnia 11 sierpnia 1922 roku.

Starosta, Czarnecki

Nr. 376. Poniższy wyciąg z rozporządzenia wykona-
wczego Ministra Spraw Wojskowych z dnia 11. maja
r. b. (Dz. Ust. str. 541—22 podaje do wiadomości:

§ 34. Posiadacze zwierząt pociagowych, uznanych
przez komisję przeglądową za „zdatne” lub „czasowo
niezdatne” do użytku wojskowego obowiązani są:

1. zgłaszać we właściwym urzędzie gminnym każdą
zmianę, dotyczącą posiadania tych zwierząt pociago-
wych, jako to: padnięcie zwierzęcia, kradzież lub po-
zbycie się go,
2. przy każdym odstąpieniu praw własności (po-
siadania) innej osobie, przekazać jej jednocześnie
kartę ewidencyjną, którą osoba ta obowiązana jest
przyjąć z tą chwilą wszelkie obowiązki, wynikające
z niniejszego rozporządzenia, a związane z posiadaniem
odstąpionego zwierzęcia, przechodzą na nowego jego
posiadacza,
3. w wypadkach wyprowadzenia zwierzęcia poci-
gowego, obdzielonego kartą ewidencyjną, poza granicę
Państwa, względnie jeżeli zwierzę przeszło do katego-
rii zwierząt, wymienionych w art. 7 i 8 punkt a), b),
c) i d) ustawy, — złożyć kartę ewidencyjną bezzwło-
cznie w urzędzie gminnym miejsca pobytu dotychcza-
sowego posiadacza,
4. starannie przechowywać kartę ewidencyjną i o-
kazywać ją na każde żądanie władz administracyjnych
oraz przedstawić komisji przeglądowej względnie po-
borowej, przy przeglądzie, względnie poborze.

§ 35. W wypadkach zagubienia lub zniszczenia
karty ewidencyjnej winien jest posiadacz tej karty bez-
zwłocznie o tem donieść urzędowi gminnemu, właści-
wemu dla jego miejsca zamieszkania, celem uzyska-
nia urzędowego odpisu tejże karty.

Odpisy kart ewidencyjnych dla zwierząt, uznanych
za „zdatne” lub „czasowo niezdatne”, wydają na za-
sądzie doniesień, o których w ustępie pierwszym
mowa, odnośne urzędy gminne, zawiadamiając o tem
równocześnie właściwą władzę administracyjną I. instancji.

O wydanie odpisu karty ewidencyjnej dla zwierzę-
cia, uznanego za „niezdatne” winni posiadacz tej karty
zwracać się za pośrednictwem urzędu gminnego do
właściwej władzy administracyjnej I. instancji. Na od-
powiedni wniosek tej władzy Komenda Uzupełnień
Koni wystawi urzędowy odpis utraconej karty ewiden-
cyjnej i prześle go władzy administracyjnej I. instancji,
celem doręczenia adresantowi.

§ 36. Osoby, które weszły w posiadanie zwierzę-
cia pociagowego, opatrzonego kartą ewidencyjną, obo-
wiązane są zgłosić we właściwym dla ich miejsca za-
mieszkania urzędzie gminnym fakt nabycia takiego
zwierzęcia oraz okazać otrzymaną od pozbywającego
kartę ewidencyjną względnie jej odpis. Wyjątek od
tego stanowią osoby, wymienione w art. 7 ustawy
oraz posiadacze zwierząt pociagowych wymienionych
w punkcie a) i d) artykułu 8 ustawy.

§ 37. Uznanie zwierzęcia pociagowego za zdatne
do ażytku wojskowego oraz wydanie karty ewidencyj-
nej nie ogranicza w niczem praw właściciela lub po-
siadacza tego zwierzęcia, wynikających ze stosunku
prywatno-prawnego, w jakim on do niego pozostaje.
Powyższe winni pp. Przełożeni gmin i obszarów
dworskich natychmiast publicznie ogłosić.

— Nr. dz. 282/22 W. I. —

Koźmin, dnia 9. sierpnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 377. **Dotyczy opłaty stemplowej kart
myśliwskich.**

Opłata stemplowa od wszystkich kart myśliwskich
tak rocznych jak dniowych oraz tak dla obywateli Państwa
Polskiego jak i obcego jak i od kart wolnych od o-

płat w myśl § 33 ustawy myśliwskiej z roku 1907
wynosi bez różnicy mk. 200,— — Nr. dz. 4760/22 St. —
Kozmin, dnia 11. sierpnia 1922 r.
Starosta, Czarnecki

Nr. 378. Dotyczy numeracji domów.

Wobec zbliżających się wyborów do Sejmu i Senatu kładę niniejszem na pp. burmistrzów i sołtysów

obowiązek przeprowadzenia względnie uzupełnienia numeracji domów — podobnie jak to miało miejsce przed pzyeprowadzeniem spisu ludności w roku ubiegłym.

O przeprowadzeniu numeracji domów oczekuję raportu od pp. burmistrzów i komisarzy obwodowych do końca tego miesiąca.

— Nr. dz. 4667/22 St. —

Kozmin, dnia 10 sierpnia 1922 r.
Starosta Czarnecki

Członkom „Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, Komunalnych i Samorządowych na powiat Kozmiński - T. z. - w Kozminie” przypominamy niniejszem o zebraniu miesięcznym, które się odbędzie w niedzielę, dnia 20 sierpnia r. o godzinie 2.30 popołudniu na sali p. Mrozkowiaka w Kozminie. Porządek obrad podaliśmy w „Ogólniku” nr. 62 „Ruch w Towarzystwach”.
O liczny udział upraszamy.
Kozmin, dnia 14 sierpnia 1922 r.
Zarząd

W naszym rejestrze handlowym A zapisano dzisiaj pod nr. 15 następującą firmę: „Gładyator” fabryka obuwia.

właściciele:

Wacław Krystek i Franciszek Kowalski oboje z Kozmina którzy sobie wzajemną udzieliли prokurę.

Kozmin, dnia 5. sierpnia 1922 r.

Sąd powiatowy

Okwieszczenie

Podajemy do publicznej wiadomości, że spis osób którzy mogą być powołani jako ławnicy lub przysiężni sądu, jest wyłożony w celu przejrzenia w biurze magistrackim od 20. do 30. sierpnia 1922 podczas godzin urzędowych. Sprzeciw przeciw dokładności wyżej wymienionego spisu można w czasie wyłożenia spisu, najpóźniej zaś do 30. sierpnia b. r. do niżej podpisanego magistratu nadesłać.

Magistrat

(—) Paryzek

Bank Kozmiński

Sp. z nieogr. odpow. w Kozminie.

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczedności w Poznaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje

Oszczedności

płaci procent według umowy i załatwia szybko i tano — wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości —

Żona moja Marianna Figaszewska ur. Adamiak opuściła moje pomieszkania w lipcu b. r. i dotychczas nie powróciła. **Za długi jej nie odpowiadam**

Jan Figaszewski II.

Pogorzela, Duży Rynek

W naszym rejestrze spółkowym zapisano dzisiaj pod nr. 6 przy Spółce Mleczarnia Kozmińska Spółka zapisana z ograniczoną odpowiedzialnością w Lipowcu, że w miejsce ustępującego członka zarządu Ferdynanda Heisinga z Orli, wybrano do zarządu Dyonizego Kułińskiego posiedziela w Serafinowie.

Kozmin, dnia 5. sierpnia 1922 r.

Sąd powiatowy

Teraz jest czas

sprzątnięte zboże zabezpieczyć!

Najkorzystniej uczynić to można w Krajowym Ubezpieczeniu Ogniem

Najlepiej Wam doradzi w tem agentura **W. Schwintowski**

zast. procesowy w Kozminie, Murna 24 Tel. 83

Wnioski bezpłatnie!

„Torf prasowany”

po cenach przystępnych w większych i mniejszych

ilościach

poleca

Paul Schulz

Gostyń

Rada miejska na posiedzeniu dnia 25 1. r. b. uchwaliła do ustawy podatku od nabycia nieruchomości i praw następujący dodatek.

Dodatek I.

do statutu miejscowego miasta Pogorzeli z dnia 10 września 1908 w przedmiocie pobierania podatku od nabycia nieruchomości i praw.

W myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 25 stycznia 1922 r. zmienia się statut wyżej wymieniony jak następuje.

§ 1.

Za każdą w mieście Pogorzeli nabytą nieruchomość albo nabycia prawa zastrzeżonego odnośnymi przepisami na nieruchomości u p. Własności kopalni spadkowego prawa budowlanego, należy płacić 1. od sta od wartości nabytej nieruchomości lub prawa i t. d. Dalsza część tego § i innych zostanie nie zmieniona.

Powyższy dodatek zatwierdza się.

Zatwierdzenie! M. 986/22. S. A.

Poznań, dnia 19 czerwca 1922 r.

W imieniu

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Przewodniczący

Begalle

Do wzmianki zatwierdzającej Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 19 6. 1922 l. dz. U. 986/22 S. A. przychylam się niniejszem stosownie do § 77 ustawy o podatkach komunalnych z 14 7. 1893 r.

Przychylenie — L. dz. 3111/22 III. B. —

Poznań, dnia 10 lipca 1922 r.

Za Wojewodę Czapka

w z. Naczelnika Wydziału Samorząd.

Powyższe pcdaję do publicznej wiadomości.

Pogorzela, dnia 14. sierpnia 1922 r.

Burmistrz. Szatkowski.

Centryfugi

rozmaitej wielkości posiada na składzie i poleca

A. Tomaszewska

Borek

**Klej
na muchy**

poleca

Nowa Drogerja, Kozmin

Tel. 86

**Fliegen-
leim**

empfiehlt

Rynek

Tel. 86

Z niedzieli na poniedziałek w nocy skradziono

**3 skóry końskie
i 1 bydłęcą**

Za wyśledzenie złodzieji

50000 mk. nagrody

S. Kowalski, Kozmin

Obwieszczenie!

Szanownej publiczności miasta Kozmina, a szczególnie okolicy mamy zaszczyt podać do łaskawej wiadomości, iż celem krzewienia wzajemnej bratniej pomocy w nowo odrodzonej Rzeczypospolitej otwarliśmy z dniem 1 sierpnia 1922 r.

BANK SAMOPOMOCY

Sp. z
ogr. odp.

Kozmin

W zakres naszego przedsiębiorstwa wchodzi załatwienie wszelkich transakcji bankowych, udzielenie pożyczek w jaknajdogodniejszych warunkach.

Przyjmujemy oszczędności za wysokim oprocentowaniem.

Bank „Samopomoc” w Kozminie

Sp. z ogr. por.

Bekanntmachung!

Dem geehrten Publikum von Kozmin und Umgegend teilen wir hierdurch mit, daß wir zwecks Hebung der Selbsthilfe in der Rzeczypospolita vom 1. August d. Js. ab eine neue Bank unter der Firma

gegründet haben.

Unser Geschäftsbetrieb umfaßt die Erledigung sämtlicher im Bankbetrieb vorkommender Arbeiten, Gewährung von Krediten zu vorteilhaften Bedingungen.

Wir nehmen auch Ersparnisse zu hohem Prozentsatz an